

DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE
IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE
Langusova 10
61000 Ljubljana

NOVICE DOPPS

Informativni bilten

številk 0

oktober 1994

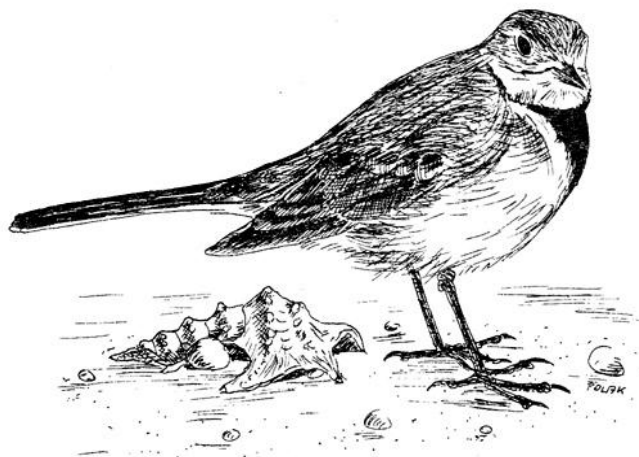
NOVICAM NA POT

Letos avgusta sem se udeležil XXI. svetovne konference BirdLife international v Rosenheimu. Med več izbirnimi delavnicami sem se odločil sodelovati na temi "razvoj NGO-jev (nevladnih naravovarstvenih organizacij). Naučili smo se veliko. Številčnost članstva je glavni adut nevladnih organizacij. Člani morajo biti obveščeni o delovanju društva in zmotivirani k sodelovanju, saj le tako soustvarjajo društveno življenje in imajo občutek pripadnosti društvu. Podobna društva imajo poleg strokovnih revij (mi imamo *Acrocephalus*) namenjenih strokovni in tudi širši javnosti, tudi informativne biltene, kakor koli že imenovane, ki člane obveščajo o društvenem življenju.

Pred vami je torej poskusna, nulta številka informativnega biltena imenovana NOVICE DOPPS. Na uporabo kratice se bomo morali navaditi, saj je dolgo imenovanje našega Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije za marsikoga, predvsem

pa za tujce preveč komplicirana. Društvene Novice smo si na izvršilnem odboru zamislili kot dvomesečnik, ki vas bo (člane) ažurno obveščal o tekočih dogajanjih, o poteku akcij, projektov, posvetovanjih in o zanimivejših dogajanjih v društvenem življenju. V prilogi novic boste obveščeni tudi o poteku izletov, predavanj, o pomembnejših društvenih dokumentih. Prav gotovo si člani želite tudi seznama naslovov vseh članov društva, seznama knjig in revij iz naše bogate knjižnice. Poročali bomo tudi o delu komisij in društvenih odborov. Seveda boste lahko v Novice pisali tudi vi, člani. Prav oglašanju članov mora biti namenjen znaten del biltena. Če bo odziv velik, lahko tudi povečamo število strani. Novice pred vami so poskusna številka. Pišite nam, če ste zadovoljni z konceptom in obliko. Napišite kaj pogrešate in česa si ne želite v naših NOVICAH DOPPS. Torej pišite nam! Na društven naslov.

Slavko Polak

Junija 1994 je bila zaključena akcija Ornitološki Atlas Ljubljanskega barja. V šestih letih kolikor je trajala, smo popisali gnezdilce v 140 kvadratih v izmeri 1x1 km, kar je praktično celotna površina Barja. Neobdelanih je ostalo (in tudi bo ostalo) le nekaj manj pomembnih robnih kvadratov. Za naslednje leto nam tako od terenskega dela ostaja le še preverjanje "sumljivih" podatkov in dopolnjevanje morebitnih pomankljivosti. Sicer pa se je obdelava podatkov že začela, tako da pričakujemo (v kolikor ne bo večjih zapletov), da bo Atlas "zrel" za objavo koncem leta 1995. Z zaključkom akcije pa se seveda raziskave ornitofavne na Barju ne končujejo. Atlas nam bo namreč postregel le z izsledki razširjenosti in številčnosti gnezdilcev, nič, oz. zelo malo pa bomo izvedeli o njihovi dinamiki so populacije stabilne, nihajo, vpadajo,...? Naj izkoristimo zato priložnost in napovemo novo akcijo, ki naj bi stekla že v letu 1995 to je akcija vsakoletnega štetja ptic, s katero si obetamo dobiti odgovore tudi na ta vprašanja. Metoda dela se še izbira, obrazci tudi še niso pripravljeni, tako da vam kaj več ne moremo povedati, boste pa o vsem pravočasno obveščeni.

ORGANIZATORJI ATLASA

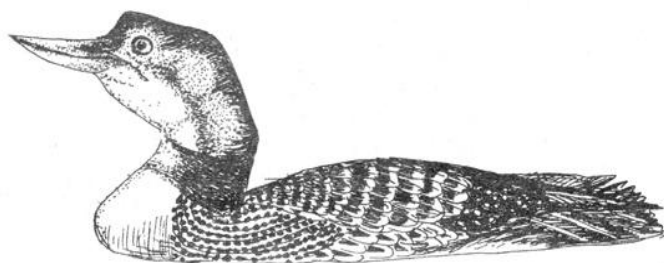
Dragi člani!

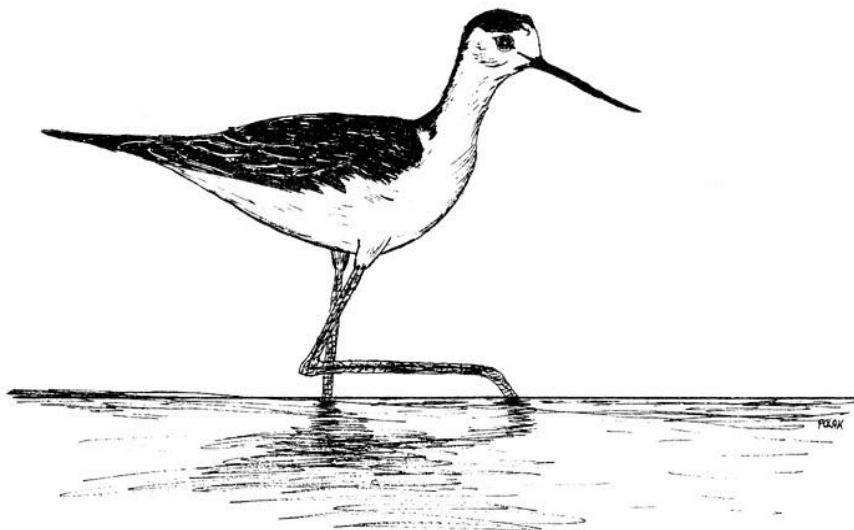
Pred nami je nova zima in z njo jate vodnih ptic na naših rekah in jezerih. Spremljanje številčnosti le-teh sodi že med tradicionalne društvene akcije, zato naj vas povabim, da se je ponovno udeležite v tako velikem številu kot doslej. Vodne ptice bomo opazovali vsak mesec od oktobra do aprila ob naslednjih vikendih - 22. in 23. 10., 12. in 13. 11., 17. in 18. 12., 14. in 15. 1., 11. in 12. 2., 11. in 12. 3., 15. in 16. 4. Še posebej je pomembno štetje ptic 14. in 15. 1. 1995, na ta dneva je namreč tudi mednarodno štetje ptic povsod po svetu, ki ga koordinira International Wetlandš and waterfowl Research Bureau (IWRB). Naj posebej poudarim, da so prav tako dobrodošli tudi drugi podatki o štetju vodnih ptic ob drugih dnevih med oktobrom '94 in aprilom '95.

Zahvaljujem se tudi vsem, ki so dosedaj pošiljali podatke. Obenem prosim, da pobrsate po svojih terenskih beležnicah ter mi pošljete še podatke iz pretekle sezone 93 - 94. Vnaprej najlepša hvala.

Obrazci za zimsko štetje pa bodo priloženi z naslednjo pošto.

KOORDINATOR
Andrej Bibič

VABLJENI V KNJIŽNICO DOPPS!

Pomanjkanje informacij o trendih, novih raziskavah in dognanjih, nedostopnost splošnih enciklopedičnih podatkov, neseznanjenost z evropsko in svetovno ornitološko in naravovarstveno sceno so za dolga leta zaznamovali slovensko amatersko ornitologijo. Ne le za pisanje strokovnega članka, ki je brez novjših citatov iz znanih ornitoloških revij avtomatično manj vreden, ker kaže avtorjevo nepoznavanje svojega področja, tudi za splošno poznavanje ptic in njihove biologije ter celo za novosti iz določanja problematičnih vrst, je spremljanje literature nujno potrebno. Verjamem, da je marsikomu komplicirano iskanje literature po NUKu, CTKju, fakultetnih in oddelčnih knjižnicah tuje. Res je tudi, da so omenjene slovenske knjižnice strahovito pomanjkljivo založene z ornitološko literaturo.

K sreči je vzporedno z izdajanjem ACROCEPHALUSa pred 14 leti pri Društvu stekel tudi ambiciozno zastavljen program izmenjave strokovne periodike po vsem svetu. Z leti se je nabral obsežen fond z več kot 150 naslovi. Za njihovo računalniško evidenco skrbi knjižničar Bojan, pri čemer mu pomagamo mnogi člani s poslovnim sekretarjem na čelu. Kazala pomembnejših revij se kopirajo, tako da je mogoče dokaj enostavno poiskati določen članek. Da bi se naši člani z bolj oddaljenih (zlasti vzhodnih koncev) Slovenije ne čutili prikrajšane, in da bi v kali zatrli ideje o centralizaciji, je vsa periodična literatura, razen najnovejših izvodov, shranjena v Univerzitetni Knjižnici v Mariboru. Tam je urejen poseben oddelek z ornitološko literaturo, našim članom pa nudijo popust pri fotokopijah in drugih storitvah. Priložnost torej, ki jo velja izkoristiti!

Vrnimo se v Ljubljano, na Žibertovo 1. Vse novejšše številke je moč prelistati v društvenih prostorih ob četrkih po 18. uri. Poleg revij je tu na voljo rastoč knjižni fond, ki vsebuje med drugimi tudi "Glutza in Crampa", neizčrpna vira informaciji o pticah evropskega prostora. Njuna vrednost je blizu 10 000 DEM! Dragocene so tudi knjige in revije, ki jih je DOPPSovi knjižnici daroval Dr. Matvejev. Vse tiste, ki vam ornitološke knjige delajo le gnečo na polici, vabim, da sledite njegovemu zgledu!

Knjige se izposoja za dva tedna, **le izjemoma** dalj, kadar gre za pomemben društven projekt ali pripravo članka. To velja tudi za tajnika, predsednika, koordinatorskega zimskega štetja in druge "funkcionarje". Vsako izposojeno se vpiše v knjigo izposoje, ki je shranjena v srednjem predalu stare pisalne mize. Pred tem Tatjana še preveri poravnost članarine! Revij praviloma ne odnašamo domov, saj obstaja možnost fotokopiranja.

Ob koncu še vabilo tistim, ki bi jih delo z literaturo (vodenje evidence, urejanje ...) zanimalo. Potrebujemo namreč nekoga, ki bi razbremenil prezasedenega Bojana. Delo je prijetno, zanimivo in ga ni veliko, pomembno je le, da je opravljeno redno. Kandidati se lahko javijo tajniku, predsedniku ali pišejo na naslov društva.

Peter Trontelj

SPOŠTOVANI ČLANI

Začenjamo z novim ciklusom društvenih predavanj in izletov v zimski polovici leta 1994/95. Predavanja bomo imeli vsak prvi in tretji četrtek v mesecu. Prav tako se bomo lahko tudi skoraj vsako prvo in tretjo soboto v mesecu udeležili društvene ekskurzije.

Ob bogati ponudbi predavanj in izletov nam boste oprostili premor v tovrstnih dejavnostih društva. Mogoče je predavateljem in predvsem vodjem izletov zmanjkalo zagnanosti za organiziranje izletov. Udeležba na nekaterih izletih je bila preskromna, zato apeliram na člane (kmalu nas bo 400), da se v bodoče pogostejše udeležujemo društvenih aktivnosti.

Društvenih izletov se radi udeležujejo mladi, novi člani, katerim moramo posvetiti še posebno pozornost. Vsi smo bili nekoč začetniki. Še danes se spominjam kako me je, takrat osnovnošolca, na nekaj izletih "vzel v roke" naš tedanji tajnik Tomi. Z mano se je pogovarjal o mojih opazovanjih, mi pomagal pri določevanju, tudi običajnejših vrst ptic, mi svetoval nabavo priročnika in me vzpodbujal, naj vendarle za "ornitološko beležnico" napišem nekaj o mojih zanimivih opažanjih.

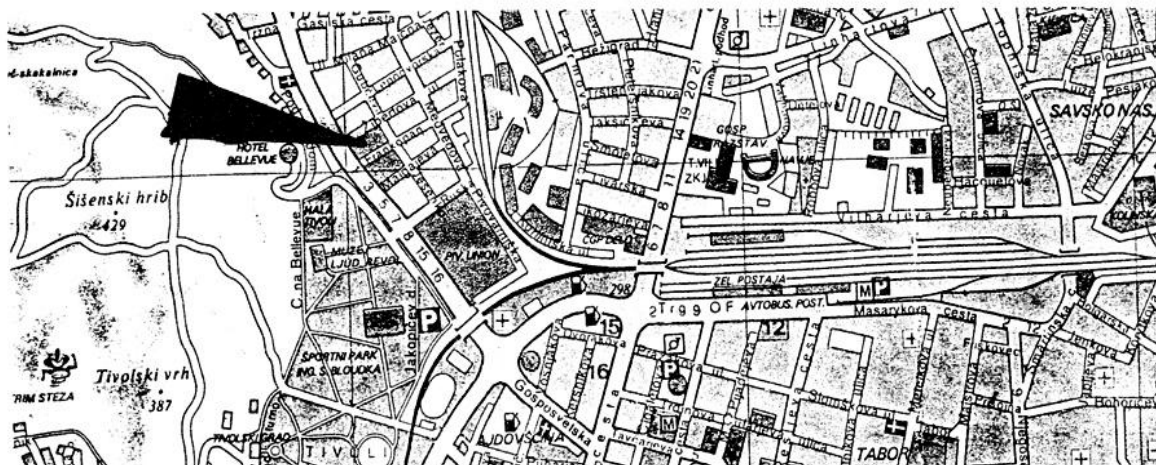
Slabo vreme je pogosto zelo ugodno za opazovanje ptic. Razpisane društvene ekskurzije bodo potekale v vsakem vremenu. O potrebni terenski opreми ne bom izgubljal besed. Če kdo od novih članov nima še daljnogleda, mu bomo že pomagali. Težje pomagamo, če nimamo s seboj ustrezne terenske obutve ali toplega puloverja in vetrovke. Če kdo pozabi s seboj vzeti malico, smo to navadno kolegialno rešili. Malico torej le vzemite s seboj. Tokrat smo seznamu izletov dodali telefonsko številko kontaktne osebe, kjer lahko izveste kaj več o poteku izleta. Z najavo pomagamo vodji izleta pri morebitni organizaciji prevoza z avtomobili. Ornitološko najbolj zanimivi kraji naše domovine pogosto niso dosegljivi kar z glavne avtobusne postaje.

Udeležba društvenih predavanj je v zadnjih letih, od kar nam je Prirodoslovni muzej velikodušno dal na uporabo svoje prostore na Žibertovi 1, bolj zadovoljiva. V društvenih prostorih so uradne ure društva vsak četrtek od 18.00 ure do 20.00 ure. Če nas še niste obiskali, vam bo v pomoč spodnji zemljevid. Ob uradnih urah se lahko pogovorimo, rešujemo vaše ornitološke probleme, plačamo članarino, na voljo pa nam je tudi naša obsežna knjižnica. **Predavanja se začno navadno ob 18.30 uri.**

Na koncu pa imam še eno prošnjo. Vse, ki bi bili pripravljeni v naslednem pomladno poletnem terminu imeti kakršnokoli (strokovno ali popotniško) predavanje za društvene člane, prosim naj to sporoče na društven naslov. Isto velja če ste pripravljeni organizirati društven izlet. To je lahko vaš domači kraj!

Vidimo se v društvenih prostorih na predavanjih ali na katerem od društvenih izletov.

Slavko Polak

Društveni prostori so v pritličju stolpnice na Žibertovi 1 (glej karto)

PREDAVANJA IN IZLETI (v okvirjih) ZIMA 1994/95

17.11.'94; Polak Slavko: XXI. svetovna konferenca BirdLife International

Predavatelj bo z diapozitivi predstavil utrinke in zanimivosti s svetovne konference te ugledne ustanove, katere partner poskuša postati tudi naše društvo.

12.11.'94; Ptujsko jezero; vodi Božič Luka

Dobimo se ob 8.⁴⁵ uri na železniški postaji na Ptuju. Odhod vlaka iz Ljubljane je ob 5.⁴⁵ uri. Poudarek bo na opazovanju in določanju galebov. (062 301-533 pop.)

01.12.'94; Rubinič Borut: Ptice Turčije

Slišali bomo vtise Boruta, ki se je letos avgusta potepal po Turčiji in se seznanili z pticami, ki jih je srečal na poti. Diapozitivi!

03.12.'94; Cerkniško jezero; vodi Polak Slavko

Jesensko deževje je napolnilo Cerkniško jezero, ki tako privablja številne vodne ptice. Dobimo se pri Gostišču, na jezeru v Dolenjem jezeru ob 8.⁰⁰ uri. (tel. 067 24-210 dop.)

15.12.'94; Vogrin Milan: Narodni park Biebža

Nižinski narodni park Biebža na Poljskem predstavlja eno najpomembnejših gnezdišč kosca, povodne trstnice v Evropi in slovi po bogastvu tudi drugih živali. Predavatelj bo predstavil uspešne mehanizme varovanja tega bogastva.

16.12.'94; Sečoveljske soline; vodi Rubinič Borut

Zimski obisk solin sodi v redni izbor izletov našega društva. Tokrat si jih bomo ogledali po nekoliko drugačnih 6.⁰⁰ uri). Lahko nas počakate ob 10.⁰⁰ v Seči (tel. 061 311- 469 pop.)

05.01.'95; Bibič Andrej: Uveljavljanje naravovarstvenih nevladnih organizacij (NNO)

Naše društvo sodi med nevladne organizacije, katerih delovanje je usmerjeno tudi v varstvo narave. Predavatelj nam bo govoril, kako komunicirati z javnostjo, državnimi institucijami in kako uveljavljati svoje naravovarstvene težnje.

14.01. in 15.01.'95 Interno zimsko štetje vodnih ptic

Po navodilih koordinatorja zimskega štetja vodnih ptic bomo vsak v svojem kraju štel. Če ste neizkušeni ali pa nimate vodnih površin v vaši okolici in vas to zanima, pokličite in se pridružite drugim članom. (tel. 062 512-925 vikend)

19.01.'95; Kryštufek Boris; Izumiranje živalskih vrst

Za izumiranje živalskih vrst v zadnjem stoletju veliko odgovornost človek. Toda vrste so izumirale tudi prej. Predavatelj bo predstavil izumiranje z bolj znanstvene, evolucijske plati.

02.02.'95; Ramšak Andreja; S poti po Romuniji...

Julija letos sta se Andreja in Bojan odpravila opazovati ptice v Romunijo. O njunih dogodivščinah, predvsem pa o izjemnosti delte Donave, ki ji pravimo tudi pelikanova delta, boste ob čudovitih diapozitivih slišali na predavanju.

4.2.'95; Kraški rob; vodi Marčeta Bojan

Pod vodstvom izkušenega poznavalca ptic Kraškega roba si bomo ogledali Osapsko steno, Štrkljevico in Podpeško steno. Dobimo se na avtobusni postaji na sp. Črnem Kalu ob 8.¹⁵ uri. Odhod avtobusa iz Ljubljane je ob 6.³⁰ uri.

16.2.'95; Vrezec Al; Korzika - biser Sredozemlja

Ne samo o zanimivih pticah, tudi o drugih naravnih lepotah bo Al z diapozitivi predstavil otok Korziko, ki jo je obiskal že drugič.

18.2.'95; Šoštanjsko jezero; vodi Vengust Denis

Zaradi pogrezanja tal nad rudnikom lignita so med Šoštanjem in Velenjem nastala tri jezera, ki so se izkazala za pomembno prezimovališče in selitveno počivališče mnogih vodnih ptic. Zborna mesto je na avtobusni postaji v Velenju ob 9.³⁰ uri. Pot bomo nadaljevali z avtomobili (tel. 063 853-644 pop.)

2.3.'95; Kmecl Primož; Orientacija ptic na selitvi

Predavatelj bo predstavil najnovejša dognanja v zvezi z orientacijo ptic na selitvi, vključno z nekaterimi teoretičnimi modeli. Predavanje bo dopolnjeno z diapozitivi.

4.3.'95; Podtaborke stene; vodi Polak Slavko

"Kraški rob v malem." Zbor bo na avtobusni postaji v Ilirski Bistrici ob 8.⁰⁰ uri. Odhod avtobusa iz Ljubljane je ob 6.⁰⁰ uri. V Postojni presedemo. (067 24-210 dop.)

16.3.'95; Kropivšek Nuša; Dvoživke Slovenije

Naravovarstvo se ne konča pri pticah. Nuša nas bo z diapozitivi popeljala v svet dvoživk.

18.3.'95; Slivniško jezero; vodi Kropivšek Nuša

Opazovali bomo ptice Slivniškega jezera. V tem času je tudi pod vodo, v svetu dvoživk zelo živahno. Dobimo se ob 7.³⁰ uri na železniški postaji v Šentjurju. Veza z vlakom je iz Ljubljane ob 5.⁴⁵ in iz Maribora ob 6.¹⁵ uri.